

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

OÜ Kersti Võlu Koolituskeskus
Õppekavarühm Töötervishoid ja -kaitse

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	OÜ Kersti Võlu Koolituskeskus
Veebilehe aadress	https://kvkoolitus.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses	Kersti Võlu
Hindamiskomisjon	<p>Veronika Kruustik - komisjoni liige. Veronika on tegelenud tööohutuse ja tööõiguse valdkonnaga alates 1999. Pea 5 aastat oli ta riigisektoris personalijuht, seetõttu omab väga head ülevaadet riigisüsteemi dokumendihaldusest. Alates aastast 2005 olnud erinevates ettevõtetes kvaliteedijuht-siseaudiitor. Lisaks sellele on Veronika juba aastast 1999 olnud erinevates ettevõtetes olnud ametis töökeskkonnaspetsialistina, kolm aastat tagasi hakkas pakkuma ka kogemusnõustaja teenust. 2006.a alustas Veronika täiskasvanute koolitamisega ning teeb seda tänaseni. Erinevate koostööpartneritega koostöös pakub ta nii dokumendihalduse kui töötervishoiu- ja tööohutuse koolitusi, samuti kogemusnõustamise teenust. Õppekavade koostamisel ja arendamisel on Veronika teinud tihedat koostööd ka Tartu Kutsehariduskeskusega (tänapäevane VOCO). Veronikal on täiskasvanute koolitaja, tase 6 kutsetunnistus. Aastast 2012 on Veronika Tartu Töövaidluskomisjoni kaasistuja. Veel lööb ta kaasa Eesti Kvaliteediühingu ja Tartumaa Koolitajate Klubis. Hetkel õpib ta Eesti Maaülikoolis magistriõppes ergonoomiks.</p> <p>Mairi Matrov - komisjoni esimees. Mairi on Tallinna Ülikoolis omandanud andragoogika eriala, Tallinna Tehnikaülikoolis bio- ja toiduainetetehnoloogia magistri ning alates 2022 astunud Tallinna Ülikooli haridusteaduste doktorantuuri. Aastatel 2013-2020 oli Mairi As Coca-Cola HBC Eesti juhtimissüsteemide (kvaliteedi-, tööohutuse- ning keskkonnajuhtimissüsteem) koordinaator ja töökeskkonnaspetsialist, kus ta kavandas ja korraldas As Coca-Cola HBC Eestis EV seadustega nõutud kohustuslikke tööohutuse alaseid koolitusi (töökeskkonnavolinike, esmaabi, tuleohutuse jne koolitusi) koostöös koolituse pakkujatega. Ta on koostanud As Coca-Cola HBC Eesti töötajatele tööohutuslaseid dokumente, sisekoolituse õppekavasi ning sisekoolitust ka ise läbi viinud (sõiduohutuslase koolitus, tööohutuslase juhendamine).</p>
Hindamiskoordinaator	Hillar Bauman
Hindamisperiood	Oktoober - november 2023

Valimi õppekavad	<ol style="list-style-type: none"> 1. HÜBRIIDÕPE! Töötervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe koolitus (vene keeles) – Jõhvis või veebis! 2. Esmaabi täiendõppe koolitus Jõhvis koos praktilise osaga (eesti keeles)
------------------	--

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	4
Õppekavarühma Töotervishoid ja -kaitse analüüs hindamisvaldkondade lõikes	7
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	7
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	16
III KOOLITAJAD	21
IV RESSURSID	22

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitus** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitus arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mitteamarvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt HAKA juhendis sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Asutus kooskõlastas HAKAga kvaliteedihindamise aja ja hindamiskomisjoni koosseisu 13.09.2023.

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 2.10.2023.

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele: Täienduskoolitusasutuse eneseanalüüs sisaldas kõikide kriteeriumite analüüsi. Esitatud eneseanalüüsi puhul soovib hindamiskomisjon siiski välja tuua, et 2. kriteeriumi ehk õppekava sidususe hindamisel olid eneseanalüüsis esitatud õpiväljundid, teemad ja hindamine erinevad, kui kahe hindamiseks valitud õppekava õpiväljundid ja teemad, kooskõlas polnud ka hindamine. Hindamiskomisjoni soovitakse eneseanalüüsis tuua edaspidi ka rohkem konkreetseid näiteid esitatud väidetele. Näiteks õppekava arenduse puhul tuua näiteid viimastest muudatustest hindamise aluseks olevates õppekavades ning põhjendada, miks need muudatused tehti.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 18.10.2023

HAKA saatis esimese hindamisaruande asutusele 6.11.2023

Asutus saatis oma kommentaarid HAKAle 10.11.2023

HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 14.11.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- koolitusasutuse kirjalikult koostatud eneseanalüüs
- dokument “Õppekorralduse alused”, kuvatõmmis koolitusasutuse veebilehelt seisuga 3.10.2023
- dokument “Koolituse kvaliteedi tagamise alused”, kuvatõmmis veebilehelt seisuga 3.10.2023
- eneseanalüüsi lisa “Easmaabi täiendõppe tunnistus”
- õppekava: “HÜBRIIDÕPE! Töötervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe koolitus (vene keeles) - Jõhvis või veebis! - KV Koolitus”. Kuvatõmmis koolitusasutuse veebilehelt seisuga 3.10.2023
- õppekava: “Easmaabi täiendõppe koolitus Jõhvis koos praktilise osaga (eesti keeles)”, Kuvatõmmis koolitusasutuse veebilehelt seisuga 3.10.2023
- veebivestluse protokoll. Vestlus toimus 18.10.2023

Õppekavarühma Töötervishoid ja -kaitse analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõendus põhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatformil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Õppekavarühmas Töötervishoid ja -kaitse hinnatakse kahte õppekava:

1. "HÜBRIIDÕPE! Töötervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe koolitus (vene keeles) - Jõhvis või veebis! - KV Koolitus";
2. "Esmaabi täiendõppe koolitus Jõhvis koos praktilise osaga (eesti keeles)".

Töötervishoid ja -kaitse õppekavarühma kuuluvate koolituste väljatöötamise peamiseks ajendiks on koolitusasutuse eneseanalüüsi (edaspidi EA) põhjal nõudlus kvaliteetse täiendõppe järele. Täiendkoolitusasutus pakub koolitusvõimalusi nii eesti kui ka vene keeles, lähtudes kohaliku piirkonna eripärast. EA-s on nimetatud, et nende õppekavade väljatöötamisel ja õpiväljundite sõnastamisel lähtuti mitmetest alusdokumentidest. Hindamise aluseks olevate õppekavade koostamise alus on reguleeritud seadusandlusega.

Koolituse "**Esmaabi täiendõppe koolitus Jõhvis koos praktilise osaga (eesti keeles)**" (edaspidi esmaabi täiendkoolitus) õppekavas on nimetatud õppekava koostamise alused. Nimetatud alustest üks viide osundab koolitusega mitteseotud määrusele (sotsiaalministri määrus nr 61, "Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid"). Tähelepanuta on jäänud see, et kehtiva määruse väljaandja on muutunud - 22.11.2018 vastu võetud määruse nr 50 "Töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikme ja esmaabiandja koolituse ja täienduskoolituse kord täienduskoolitusasutuses" on välja andnud tervise- ja tööminister, mitte sotsiaalminister. Koolituse "**HÜBRIIDÕPE! Töötervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe koolitus (vene keeles) - Jõhvis või veebis! - KV Koolitus**" (edaspidi tööohutuse täiendkoolitus) õppekavas ei ole välja toodud ei õppekavarühma ega õppekava koostamise alust.

Koolitusasutuse EA-s on kirjas, et olemasolevaid õppekavasid vaadatakse üle vajadusest lähtudes, kui on toimunud muutused seadusandluses või praktikates ning muutustega arvestatakse ning vajadusel viiakse sisse täiendused ka õppekavasse.

Õppekava “HÜBRIIDÕPE! Töetervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe koolitus (vene keeles) - Jõhvis või veebis! - KV Koolitus” analüüs EA-s väidetut ei kinnita, sest veebilehel olevas õppekavas on kaasajastamata seadusandlusest tulenevad nõuded töökeskkonnanõukogu moodustamise tingimuste kohta. Vestlusest koolitusasutuse juhatuse liikmega selgus, et õppekava ja koolitusmaterjalide ajakohastamise vastutus on koolitajal, koolitajaga vestlusest selgus, et õppekava arendust on tehtud koolitusettevõtte personaliga koostöös, kuid ta tõdes seejuures, et regulaarsust otseselt sisse seatud pole. Koolitusmaterjalidesse on koolitaja teinud muudatusi vastavalt seadusandluse muutmisele, pigem on siiski koolitaja sõnul olnud muutusi õppe korralduslikus kui õppekava osas. 2022 ja 2023 jõustusid erinevad seadusandluse muudatused, seega oleks pidanud ka õppekava muutma, täiendama. Töetervishoiu- ja tööohutuse seaduse §18 töökeskkonnanõukogu liikmete arvu osas jõustus muudatus 01.03.2021 ja sõnastati: “Vähemalt 150 töötajaga ettevõttes moodustatakse tööandja algatusel töökeskkonnanõukogu, kus on võrdselt tööandja määratud esindajaid ja töötajate valitud esindajaid”.

Seega tuleb tõdeda, et töetervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe õppekava ei ole muutunud seadusandlusega vastavusse viidud pärast 01.03.2021.

Segadust tekitab asjaolu, et analüüsitav õppekava sisaldab vastuolulist infot koolituse toimumise kestuse ja mahu kohta - koolituse toimumise aeg on märgitud ühele päevale, koolituse sisu kirjelduses on aga nimetatud kolme koolituspäeva ning viimaks on märkusena lisatud, et täiendõppe puhul saab valida ühe päeva vastavalt ettekirjutusele, huvile või vajadusele. Töö- ja terviseministri määrus nr 50 §2 lg 2 sätestab, et töökeskkonnavoliniku ja töökeskkonnanõukogu liikme koolituse kestus on 24 akadeemilist tundi ja esitab kohustusliku teemade nimekirja ning §2 lg 3 sätestab, et töökeskkonnavoliniku ja töökeskkonnanõukogu liikme täienduskoolituse kestuse ja teemad lepivad tööandja ja täienduskoolitusasutuse pidaja kokku, lähtudes tööandja ja töötajate vajadustest. Hindamiskomisjon hindab esitatud õppekava kui kaheksa akadeemilist tundi kestvat täienduskoolituse õppekava. Sellest lähtudes jääb siiski selgusetuks, mille alusel teevad osalejad valiku käsitletavate teemade osas. Vestlusel koolitajaga selgus, et osalejad ise teevad valiku kolme päeva teemade vahel, lähtudes sellest, mida on vaja täiendada. Valiku tegemiseks antud info ehk koolituse eesmärk, õpiväljundid ja sisu on aga õppekavas esitatud puudulikult, andmata osalejale piisavalt informatsiooni valikute kohta. Samuti jääb selgusetuks koolituse korraldus, kui koolitusgrupp koosneb erineva huviga osalejatest.

Esmaabi koolituse “**Esmaabi täiendõppe koolitus Jõhvis koos praktilise osaga (eesti keeles)**” õppekava arendusel aitab ajakohane olla koolitaja töökohal (meditsiiniuasutuses) juurutatud jälgimise protseduur, kus seadusandlusega seotud muutusi vaadatakse üle regulaarselt, 2-3

korda aastas. Muutused kajastuvad koolitaja sõnul nii õppekavas kui ka koolitusmaterjalides. Lisaks rakendub õppekava arendusse ning ka koolitusmaterjalide koostamisse koolitaja täiendav lugemus ning kolleegidelt (meditsiinasutuses) õpitu. Õppekavas esitatud info (väljaarvatud ekslik viide valele määrusele) on üldjoontes õppijale koolituse kohta piisavalt ülevaadet andev.

Veebilehel olevas dokumendis "Õppekorralduse alused" on punktis 5.2 sätestatud, et täienduskoolituse alusdokumendiks on täienduskoolituse õppekava ja punktis 5.3, et Täienduskoolituse õppekava kirjeldus sisaldab järgmiseid andmeid: 1) õppekava nimetus; 2) õppekavarühm; 3) õppekava eesmärk ja õpiväljundid; 4) õpingute alustamise tingimused, juhul kui need on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel; 5) õppekava kogu maht ja struktuur (akadeemiline tund); 6) õppe sisu 7) õppekeskkonna kirjeldus; 8) õppematerjalide loend, juhul kui need on ette nähtud; 9) lõpetamise tingimused ja väljastavad dokumendid; 10) koolitaja kompetentsi tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus. Ometi ei sisalda õppekava "**HÜBRIIDÕPE! Töötervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe koolitus (vene keeles) - Jõhvis või veebis! - KV Koolitus**" kõiki nimetatud elemente. Näiteks puuduvad õppekavarühm ja õppe maht, osa andmeid on puudulikult kajastatud (vt täpsemalt järgmise kriteeriumi analüüsi).

Dokumendis "Õppekorralduse alused" on punktis 5.4 sätestatud, et kinnitatud täienduskoolituse õppekavad avalikustatakse koolituskeskuse kodulehel. Tutvudes EA ja hindamiseks esitatud õppekavadega selgub, et EA-s esitatud õpiväljundid, teemad ning hindamine ei kattu veebilehel olevate ja hindamise aluseks olevate õppekavade õpiväljundite, teemade ja hindamisega. Vestlusel koolitusasutuse juhtkonna liikmega selgus, et veebilehel on esitatud minimalistlikud õppekavad osaliste õpiväljunditega, täielikud õppekavad lepatakse kokku kliendiga ning seetõttu esineb ka erinevus EA-s kirjeldatud õpiväljundites ning analüüsitud õppekavade õpiväljundites.

Vestlusest juhatuse liikmega selgus, et koolitusettevõtte kogub tagasisidet küsitlusega, kuid uuel kodulehel koondtulemusi praegu ei kuvata. Saadud tagasisidet jagab koolitusettevõtte koolitajaga, kuid otsus tagasiside põhjal muudatusi teha lasub koolitajal. Vestluse käigus ei suutnud intervjuueeritavad tuua konkreetseid näiteid, kas ja milliseid muutuseid on tagasiside põhjal hinnatavatesse õppekavadesse sisse viidud. Koolitusettevõtte on selle juhataja sõnul katsetanud ka tasuta prooviperioodil tagasiside kogumissüsteemi, mis kuvab vastuste tulemused reaalsel veebilehel, kuid hetkel on selle rakenduse kasutamisest loobunud.

Kokkuvõttes leiab hindamiskomisjon, tuginedes hindamiseks esitatud kahe õppekava analüüsile ja vestlusele, et koolitusettevõttel ei ole välja töötatud süsteemi õppekava arendamiseks ega sisse viidud õppekava arendamise regulaarsust. Koolitusettevõttes töötatakse välja esialgne õppekava, õppekavade arendamise edasine vastutus on jäänud koolitajatele. Need vastutused pole aga selgelt sõnastatud nii, et kõik osapooled mõistaksid oma vastutust üheselt ja see kajastub ka õppekavade olukorras. Analüüsi aluseks olevad õppekavad lähtuvad valdkondlikust seadusandlusest ning peavad olema seadusandluse muudatuste korral ajakohastatud.

Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon koolituse veebilehel on osaliselt mitteasjakohane: esineb eksitavaid viiteid määrusele, mis pole koolitusega seotud, eksitav info töökeskkonnanõukogu moodustamise nõuetele. Õppekava “HÜBRIIDÕPE! Töötervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe koolitus (vene keeles) - Jõhvis või veebis! - KV Koolitus” alusel õppimisotsuse langetamiseks puudub potentsiaalsel õppijal vajalik informatsioon: selgelt sõnastatud õpiväljundid ning õppe sisu, hindamine. Samuti on puudu õppekava koostamise alus ja õppekavarühm. Osaleja otsustada jääb, millele ta soovib ühepäevasel koolitusel osaledes rõhu asetada, kuid selgusetu on, mille alusel seda otsust langetada ja kuidas tagatakse erinevate ootustega koolitusel osalejate õppimine.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Hindamiskomisjoni seisukoht on, et täienduskoolitusasutuses puudub süsteemne lähenemine õppekavade regulaarseks arendamiseks ja uuendamiseks. Õppekavades esineb vigast viitamist - eemaldada tuleb esmaabi täienduskoolituse õppekavast vale viide õppekava moodustamise alusele (sotsiaalministri määrus nr 61, “Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid”). Töötervishoiu ja -ohutuse õppekaval puudub viide koostamise alusele. Lisada tuleb töötervishoiu ja -ohutuse õppekavale õppekavarühm ja õppekava koostamise alus (tervise- ja tööministri määrus nr 50). Samuti vajab töötervishoiu ja tööohutuse õppekava põhjalikku uuendamist, mille veebiversioon ei vasta täienduskoolituse standardile.
 - 2) Koolitusmaterjalide ning hindamise väljatöötamine on jäetud koolitaja vastutada, puudub koostöö ja täienduskoolitusasutuse poolne järelevalve, kas kõik vajalikud muutused on ikka koolitaja poolt õigeaegselt sisse viidud. Soovitame välja töötada süsteemse lähenemise koolitusmaterjalide ülevaatamiseks.
 - 3) On olemas tagasiside süsteem, kuid ei selgu, kas ja kuidas vaadatakse süsteemselt läbi tagasiside ning kas tagasisidest tulnud ettepanekuid kasutatakse õppekavaarenduses.
 - 4) Soovitame välja töötada ja ellu juurutada õppekava arendamise põhimõtted ning sisse viia õppekavade arendamise regulaarsed tegevused ja kokku leppida nende tegevuste eest vastutajad. Need sammud tagaksid, et õppekavad on kooskõlas seadusandluse muudatustega ning annavad potentsiaalsetele õppijatele tervikliku ülevaate õppimisotsuse langetamiseks.
2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

1. Hindamiskomisjoni hinnang töökeskkonnavolinike täiendkoolituse õppekava erinevate osade sidususele ning täienduskoolituse standardile vastavusele:

Õppekava nimetus on **“HÜBRIIDÕPE! Töötervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe koolitus (vene keeles) - Jõhvis või veebis! - KV Koolitus”**. Õppekava sihtrühmaks on töökeskkonnavolinikud, töökeskkonnanõukogu liikmed, töökeskkonnaspetsialistid, personali- ja koolitusjuhid. Õppekava mahtu pole õppekavas välja toodud, selle kohta võib oletada koolituse toimumise aja alusel (9.00-16.00). Koolituse eesmärk on:

- saada ülevaade olulistest töökeskkonna õigusaktidest
- saada töötervishoiu-ja tööohutusosalast teavet
- mõista õppija töökeskkonnast tulenevaid ohtusid
- omandada uusi oskuseid ning õppida neid kasutama igapäevatöös

Õppekavas on välja toodud, et koolituse tulemusel saab osaleja:

- teadmisi töötervishoiu ja tööohutuse korraldusest
- ülevaate töökeskkonna ohuteguritest
- teadmisi sisekontrollist, riskianalüüsist ja oskab rakendada tööohutuse tegevuskava

Koolituse sisu ja teemade osakaal on õppekavas avatud vaid üldsõnaliselt, kolme päeva tegevuste kaudu:

1. päev Seaduse nõuded
2. päev Töökeskkonnaohutuse korraldus
3. päev Töökeskkonna ohutegurid, nende mõõtmine ja riskianalüüs

Õppekavas on esitatud info, et koolitus lõpeb eksamiga.

Õppekavas on nimetatud koolitaja ja koolitaja kvalifikatsioon.

Lisaks on täiendavalt lisatud, et täiendõppe puhul saab valida ühe päeva vastavalt ettekirjutusele, huvile või vajadusele.

Tuginedes täienduskoolituse standardile toome õppekava sidususe hindamisel välja järgmise:

- a) Õppekava nimetus on **“HÜBRIIDÕPE! Töötervishoiu- ja tööohutuse täiendõppe koolitus (vene keeles) - Jõhvis või veebis! - KV Koolitus”**. Õppekava nimetuse sõnastusest tuleks

eemalda üleliigne info. Piisab, kui õppekava nimetuses seisab: Töötervishoiu-ja tööohutuse täiendkoolitus. Hübriidõppe ning keele kohta on võimalik info kuvada täiendavalt nii veebilehel kui ka õppekavas.

- b) Lisada tuleb puuduv õppekavarühm ja õppekava loomise seadusandlik alus. Sisse tuleb viia parandused ka koolituse üksikasjade alajaotusesse selliselt, et esitatud info oleks vastavuses kehtivate seadusaktidega: töökeskkonnaõukogu tuleb moodustada ettevõtetes milles töötab 150 ja enam töötajat, mitte 50 ja enam töötajat.
- c) EA-s välja toodud õpiväljundid ei ühti õppekava õpiväljunditega. Õppekavas pole ka kasutatud sõna õpiväljundid vaid on sõnastatud, et *koolituse tulemusel saab osaleja* ning koostatud loetelu. Alljärgnevas tabelis on esitatud EA-s ning õppekavas olevad õpiväljundid:

Õpiväljundid EAs	Õpiväljundid õppekava veebilehelt Koolituse tulemusel saab osaleja:
Mõista töötervishoiu ja tööohutuse põhialuseid ja olulisust.	teadmisi töötervishoiu ja tööohutuse korraldusest,
Tunneb ära töökeskkonna riskid ja ohtlikud situatsioonid.	Ülevaate töökeskkonna ohuteguritest,
Oskab rakendada praktilisi töötervishoiu ja tööohutuse meetmeid	Teadmisi sisekontrollist, riskianalüüsist ja oskab rakendada tööohutuse tegevuskava.
Teab, kuidas toimida tööõnnetuse või tervisekahjustuse korral.	
Arendab teadlikkust töötervishoiu ja tööohutuse kultuurist ning vastutusest	

Vestlusel selgitas täienduskoolitusasutuse juhatuse liige, et koolituse veebilehel kuvatakse vaid minimalistlik õppekava ja õpiväljundid lühidalt, teemad ja õpiväljundid täies mahus saadetakse siis, kui esitatakse koolituspakkumisi. See on vastuolus täienduskoolituse standardiga – kõik õpiväljundid peavad olema sõnastatud õppekavas.

Õppekava terviklikkuse seisukohast peavad eesmärk, õpiväljundid, läbitavad teemad ning hindamine moodustama sidusa terviku. Hindamise aluseks oleva õppekava puhul ei moodustu õppija vaates sellist tervikut. Õppekava eesmärk ning õpiväljundid on kirjeldatud peaaegu samal viisil, ent õpiväljundite kirjeldus peaks olema pikem ja detailsem ning eesmärk neid kokkuvõttev, lühem ning ülevaatlikum. Samuti pole õppekavas kirjeldatud õpiväljundid sõnastatud õppija õppimise tulemusena, vaid on kasutatud protsessi lähenemist (*osaleja saab teadmisi töötervishoiu ja tööohutuse korraldusest, ülevaate töökeskkonna ohuteguritest*). Õppekavast ei selgu osaleja jaoks, millised teemad koolitusel läbitakse. Ka EA-st ei selgu, kuidas

koolituse ülesehitus ja valitud teemad toetavad õpiväljundite saavutamist, kirjeldatu on väga üldsõnaline ning pole nimetatud konkreetseid ülesandeid, mille põhjal õpiväljundi saavutamist hinnatakse. Hindamise viisiks on EA-s nimetatud kolme õpiväljundi puhul jooksva tagasiside saamine koolitaja ja õppija vahel ja grupiarutelu ning kahe õpiväljundi puhul praktiliste ülesannete täitmine ja tagasisidestamine; grupiarutelu. Vestlusel koolitajaga selgus, et hindamisviisi valiku otsustab koolitaja. Ta lähtub koolitusel osalevate õppijate arvust ning sellest, kas õppija osaleb veebis või kohapeal. Veebis osalejad sooritavad koolitaja sõnul testi, kohapeal osalejatega viiakse läbi vestlus. Sellist infot aga õppekavas pole. Õppekavas on kirjas, et koolitus lõpeb eksamiga; vestlusest ja EAst selgus aga, et eksamit kui sellist pole ning hindamise osas on vastutus koolitajal, kes langetab otsuse vastavalt osalejate arvule.

Hindamiskomisjon soovib tähelepanu juhtida ka asjaolule, et õppekavasse on lisatud märkus: täiendõppe puhul saab valida ühe päeva vastavalt ettekirjutusele, huvile või vajadusele. Õppekava sisu ei ole õppekavas lahti kirjutatud teemade kaupa. Osalejal ei ole piisavalt informatsiooni otsuse langetamiseks.

Tervise-ja tööministri määrus nr 50 §2 lg 3 sätestab, et töökeskkonnavoliniku ja töökeskkonnanõukogu liikme täienduskoolituse kestuse ja teemad lepivad tööandja ja täienduskoolitusasutuse pidaja kokku, lähtudes tööandja ja töötajate vajadustest. Hindamise aluseks olev õppekava, mis pakub kaheksa akadeemilise tunni mahus täienduskoolitust on seetõttu osalejale eksitav mitmel põhjusel. Esiteks on maht juba eelnevalt määratud, teiseks ei ole osalejal piisavalt informatsiooni, mille alusel osalemise valik teha (loetelus on vaid kolm päeva ja väga üldisel kujul nimetatud selle päeva sisu) ning samuti on näha registreerumisvormist, et täienduskoolitusel osalejalt ei uurita varasemalt tema eelistust ka päeva osas.

- d) Õppekavas pole selgitatud tunnistuse ja tõendi väljaandmise kriteeriumeid. On vaid kirjas, et eksami edukalt sooritanule väljastatakse tunnistus. Eelnevalt selgus, et eksamit kui sellist ei pruugigi olla (test viiakse läbi vaid veebis osalejatele) ning pole ka teada, millises mahus peab olema õigeid vastuseid/mis on osalemistingimused veebis (kaamera ja mikrofoniga osalemise nõue, et osalemine läheks arvesse). Vestlusel koolitajaga selgus, et testi tulemused arutatakse läbi, eesmärk on mitte ainult lugeda kokku õiged ja valed vastused, vaid õppida. Kui midagi on vastatud valesti, siis korrigeeritakse seda teadmist koheselt.

Tuginedes eelpool toodud punktidele leiab hindamiskomisjon, et õppekava erinevad osad - pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õppesisu, õppemeetodid, hindamine ja õppemaht - ei ole õppekavas omavahel kooskõlas ning ei moodusta sidusat tervikut.

2. Hindamiskomisjoni hinnang esmaabi täienduskoolituse õppekava erinevate osade sidususele ning täienduskoolituse standardile vastavusele:

Õppekava nimetus on "Esmaabi täiendõppe koolitus Jõhvis koos praktilise osaga (eesti keeles)". Õppekava sihtrühmaks on ettevõttes esmaabi eest vastutavad isikud, kes peavad läbima 3

aasta järel täiendkoolituse või vastavalt ettevõtte vajadustele koolitusele suunatud töötajad. Õppekava maht on 8 akadeemilist tundi, millest 6 akadeemilist tundi auditoorset tööd ja 2 akadeemilist tundi praktilist tööd. Koolituse eesmärk on tuletada meelde õppijale põhiteadmised kannatanu abistamiseks õnnetusjuhtumite ja eluohtlike haigusseisundite puhul.

Õppekava kohaselt koolituse lõpuks õppija:

- teab esmaabi peamisi reegleid ja põhimõtteid
- oskab kasutada elustamisvõtteid
- oskab ära tunda ja kirjeldada eluohtlikke äkkhaigestumisi
- teab, kuidas kasutada AED-aparaati

Koolituse sisu:

1. Sissejuhatus: esmaabi põhitõed ning esmaabi andmise ABC, kannatanu seisundi hindamine ja abi osutamine.

2. Elustamine: uppunu elustamine, elustamine elektriga seotud õnnetuste korral, elustamine südameinfarkti korral, võõrkehade eemaldamine hingamisteedest, esmaabi osutamine kolju- ja ajuvigastuste korral, esmaabi osutamine mürgistuste ja söövituste korral, AED aparadi kasutamine, südamemassaaž.

3. Välised verejooksud ja šokk: verejooksu peatamise võtted, šoki olemus ja selle tunnused.

4. Haavad: haavade teke, haavade sidumise tehnika ja reeglid, kolmnurkrätiku kasutamine, praktiliste oskuste omandamine sidumisel.

5. Traumad ja luumurrud: lahtiste ja kinniste luumurdude iseloomustus, luumurdudega kaasnevad ohud. Liigesetraumad: nihestused, nikastused, põrutused, lahastamise viisid.

6. Mürgistused, söövitused, põletused, külmakahjustused, erakorralised haigusseisundid

Õppekavas on välja toodud hindamismeetodid: valikvastustega kontrolltest, tagasisidestamine, praktiliste ülesannete sooritamine.

Õppekavas on nimetatud ka koolitajad ja koolitajate kvalifikatsioon.

Tuginedes täienduskoolituse standardile toome õppekava sidususe hindamisel välja järgmise:

- a) Õppekava koostamise alus Sotsiaalministri määrus nr 61 ei ole asjakohane. Viia sisse muudatus ja märkida vaid õppekava loomise aluseks olevad õigusaktid.
- b) EA-s välja toodud õpiväljundid ei ühti õppekava õpiväljunditega. Alljärgnevas tabelis on esitatud EA ning õppekavas olevad õpiväljundid:

Õpiväljundid EAs	Õpiväljundid õppekava veebilehelt Koolituse tulemusel saab osaleja:
Teab esmaabi peamisi reegleid ja	Teab esmaabi peamisi reegleid ja

põhimõtteid.	põhimõtteid;
Oskab kasutada elustamisvõtteid.	Oskab kasutada elustamisvõtteid;
Oskab osutada esmaabi verejooksude korral.	Oskab ära tunda ja kirjeldada eluohtlike äkkhaigestumisi;
Oskab haavade sidumistehnikat.	Teab, kuidas kasutada AED-aparaati.
Teab ja oskab abi osutada liigesetarumade korral	
Oskab ära tunda ja kirjeldada erakorralisi haigusseisundeid.	

Vestlusel selgitas täienduskoolitusasutuse juhatuse liige, et koolituse veebilehel kuvatakse vaid minimalistlik õppekava ja õpiväljundid lühidalt, teemad ja õpiväljundid täies mahus saadetakse siis, kui esitatakse koolituspakkumisi. See on siiski vastuolus täienduskoolituse standardiga – kõik õpiväljundid peavad olema sõnastatud õppekavas.

Õppekava terviklikkuse seisukohast peavad eesmärk, õpiväljundid, läbitavad teemad ning hindamine moodustama sidusa terviku. Hindamise viisiks on EA-s nimetatud praktilised harjutused ja ülesanded, jooksva tagasiside saamine, aga puudub õppekavas kirjeldatud test. Ei selgu, millist õpiväljundite osa kontrollitakse testiga.

Tuginedes eelpool toodud punktidele leiab hindamiskomisjon, et õppekava erinevad osad-pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õppesisu, õppemeetodid, hindamine ja õppemaht moodustavad põhiosas sidusa terviku.

Tugevused

- 1) Täienduskoolitusasutus pakub koolitusvõimalusi nii eesti kui ka vene keeles, lähtudes kohaliku piirkonna eripärast.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) **Töötervishoiu ja tööohutuse õppekava** erinevad osad ei moodusta sidusat tervikut. Mõned osad puuduvad üldse (õppe maht, õppekavarühma nimetus). Asutuse veebilehel olevas õppekavas on asutuse juhi kinnitusel ainult „lühiversioon“ tegelikest õpiväljunditest. Samuti pole õppekavas kirjeldatud õpiväljundid sõnastatud õppija õppimise tulemusena, vaid on kasutatud protsessi lähenemist (teadmisi töötervishoiu ja tööohutuse korraldusest, ülevaate töökeskkonna ohuteguritest). Õppekavast ei selgu

osaleja jaoks piisavalt selgelt, millised teemad koolitusel läbitakse, kuna teemade loetelu on ülimalt minimalistlik. Õppekavas on kirjas, et koolitus lõpeb eksamiga; vestlusest ja EAst selgus aga, et eksamit kui sellist pole ning hindamise osas on vastutus koolitajal, kes langetab otsuse hindamisviisi kohta (vestlus, arutelu, test vms) vastavalt osalejate arvule ja nende koolitusel osalemise viisile. Selgusetuks jääb ka see, millise tulemuse korral on õppija koolituse positiivselt läbinud ja millise puhul mitte. Õppekavas pole selgitatud tunnistuse ja tõendi saamise kriteeriumeid. Tööohutuse- ja tervishoiu koolituse õppekava tuleb täiendada selliselt, et see vastaks täienduskoolituse standardile ja järgida kõiki standardi ettekirjutusi. Õppekava tuleb täiendada selliselt, et eelpool nimetatud puudused oleksid kõrvaldatud, selleks nimetada õppekavas kõik õpiväljundid, teemade loetelu, hindamismeetod ja hindamiskriteeriumid.

- 2) Veebilehel olevas **esmaabi täiendõppe koolituse** õppekavas on asutuse juhi kinnitusel lühiversioon õpiväljunditest ja täielik versioon on tema sõnul toodud eneseanalüüsis. Hindamiskomisjon teeb ettepaneku vaadata koolitajatega koostöös üle õppekava tegelikud õpiväljundid ning nimetada õppekavas kõik, mitte vaid osad õpiväljundid.

Arenguvõimalused

- 1) Esmaabi täiendõppe koolituse õppekavas soovitame koostada detailsemad teemade kirjeldused, kus on näha, millistest alateemadest see teema koosneb ning kui palju aega kulub ühe alateema läbimisele.
- 2) Kaaluda õppekavade nimetuste muutmist selliselt, see annaks osalejale täpse informatsiooni koolituse kohta, eemaldada üleliigne tekst. Töötervishoiu ja -ohutuse õppekava puhul näiteks eemaldada tekst HÜBRIIDÕPE,- Jõhvis või veebis! - KV Koolitus ja esmaabi täiendõppe õppekava nimest Jõhvi.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Hindamiskomisjon leiab, et koolitusasutusel ei ole välja töötatud süsteemi õppekavade regulaarseks arendamiseks. Puuduvad selged kokkulepped, kelle vastutus on õppekavasse muudatuste tegemine, kes jälgib, et vajalikud muudatused on õigeaegselt tehtud ning veebilehel kuvatava õppekava aja- ja asjakohasuse vastutus.

Õppekavade väljatöötamiseks on seaduslik alus, kuid töötervishoiu- ja -ohutuse õppekavas on vaja seaduslik alus ja ka õppekavarühm välja tuua, esmaabi õppekavas eemaldada vale viide.

Töötervishoiu ja -ohutuse täiendõppe õppekava vajab vastavusse viimist täienduskoolituse standardiga.

Töötervishoiu ja -ohutuse täiendõppe õppekava eesmärk, õpiväljundid, teemad ning hindamine ei moodusta sidusat tervikut. Mõlema analüüsi aluseks oleva õppekava puhul esineb vastuolu

eneseanalüüsis, õppekava veebiversioonis ning vestlusel saadud informatsioonis. Ei selgu üheselt, millised on tegelikud õppekavade õpiväljundid. Samuti esinesid erinevused õppekavas toodud hindamismeetodite ning eneseanalüüsi ja vestlusel hindamismeetodite kohta esitatud info vahel. Vestlusel selgus, et hübriidõppes toimuval töötervishoiu ja -ohutuse koolitusel sooritavad veebis õppijad testi, kontaktõppes osalejate teadmiste omandamist kontrollitakse suulise vestlusega. Esmaabi täienduskoolitusel on õppekavas nimetatud hindamismeetodina ka valikvastustega kontrolltest, mida eneseanalüüsis aga ei nimetata.

Hindamiskomisjon leiab, et eelpool toodud puudused mõjutavad oluliselt kogu hindamisvaldkonna kvaliteeti ning seetõttu on hinnang: nõuded ei ole täidetud.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS: Nõuded ei ole täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: *Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.*

ANALÜÜS

EA-st selgub, et koolitajad tutvustavad koolituse alguses ja jooksvalt õpiväljundeid ja hindamise viisi. Koolitajad julgustavad õppijaid seadma isiklikke õppimise eesmärke, mis on kooskõlas õppekava õpiväljunditega. EA-s tuuakse välja, et koolitusel arvestatakse õppijate individuaalsete vajaduste ja võimalustega, pakkudes vajadusel ka täiendavat tuge ja juhendamist. EA-s on ühe näitena õppijatest lähtumise osas esile tõstetud, et kui koolitaja märkab, et osaleja tunneb ennast keeleliselt ebakindlalt, siis võtab ta ette tegevused (näiteks lisab visuaalset abimaterjali) et osaleja paremat mõistmist toetada. Samuti on EA-s välja toodud, et koolitajad on valmis kohandama koolituse sisu, meetodeid ja tempot vastavalt konkreetse koolitusgrupi vajadustele, et tagada õppijatele parim õpikogemus ning võimaldada neil saavutada õppekava eesmärgid.

Vestlusel koolitajatega sai hindamiskomisjon samuti kinnitust, et koolituse alguses selgub õppijate taust ning see on koolitajale oluline info, millest võimalusel (näidete toomisel) lähtuda. Siiski on koolitajate sõnul nende roll edasi anda üldine teadmine, selle teadmise toetamiseks tuuakse näiteid erinevatest valdkondadest.

Hindamiskomisjon leiab, et koolitaja kaasab õppijaid õppeprotsessi - uurib koolituse alguses õppijate tausta kohta ning annab ülevaate koolituse õpiväljunditest, teemadest ning hindamisest.

Tugevused

- 1) Koolitaja tutvub koolituse alguses õppijate taustaga ning võimalusel arvestab sellega, tuues üldisemale teemale näiteid õppijate valdkonnast lähtudes.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

EA-s tuuakse välja, et koolitajad valivad teadlikult meetodeid, tehes otsuseid selle järgi, milline on koolituse eesmärk, sihtrühm ja arvestavad ka tagasisidega. Küsisime vestlusel ka koolitusgruppide suuruse kohta. Selgus, et kui on registreerunud, siis koolitusasutus püüab koolituse igal juhul kavandatud päeval läbi viia, et mitte saada koolituste tühistamise tõttu halba mainet. Nii võib olla ka koolitusi, kus on neli kuni kuus osalejat. Vestlusest koolitajatega selgus, et tööhutuse koolitusel mõjutab meetodite valikut enim just grupi suurus ja ka osalejate ettevalmistus (eel- ja taustateadmised). Kui osalejaid on rohkem, siis on meetodiks loeng. Kui aga osalejaid on vähem, siis on koolitajal võimalusi rohkem, näiteks arutelude tekitamiseks. See puudutab ka hindamist. Hindamismetoodika väikeste rühmade puhul on jooksvate küsimuste esitamine iga teema blokis. Hübriidõppes veebi vahendusel õppivate osalejate puhul on osaledes nõutud kaamera ja mikrofoni kasutamine, teadmisi kontrollitakse nende puhul testiga. Koolitaja sõnul ei ole testil läbi kukkunud keegi - tulemused vaadatakse koos üle ning kui mõne vastusega on eksitud, siis toimub koheselt selle teadmise üle arutelu ja õige vastuseni jõudmine. Esmaabi koolitusel on õppemeetodid nimetatud ka õppekavas. Nendeks on loeng, praktilised ülesanded ja harjutused, õppevideote vaatamine. Hindamine toimub testiga, mille sooritamiseks on mitu võimalust: paberil, telefonis, arvutis.

Kokkuvõtvalt leiab hindamiskomisjon, et koolitajatel on piisavalt teadmisi erinevate meetodite kohta, sealhulgas pädevus otsustada, millist meetodit rakendada. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Tugevused

- 1) Hindamiskomisjon soovib tunnustada koolitajaid, kellega vestlusest oli tunda, et koolitajad on pühendunud õppijate õppimise toetamisele ning iga õppija õppimist püüab koolitaja maksimaalselt toetada. Koolitajad märkavad ja arvestavad osalejate keelelist valmisolekut õppida eesti keeles/vene keeles ning kohaldavad õppija keele tasemest lähtudes õppeprotsessi (lisades näiteks rohkem visuaalseid materjale, selgitades täiendavalt).
- 2) Hindamiskomisjon tunnustab, et töötervishoiu ja -ohutuse koolituse lõpus hindamise eesmärgil kasutatava testi tulemused arutatakse läbi ning valede vastuste korral leitakse koheselt ka õige lahenduskäik. Eksami situatsioon võib alati põhjustada osalejates ärevust, ärevus aga takistab parimat sooritust. Selline lähenemine, kus eksimise eest ei karistata läbikukkumisega, vaid vigadest õpitakse, on suunatud ennekõike õppija õppimisele.

Arenguvõimalused

- 1) Õppekavast võiks selguda tingimus, et veebis osalemiseks on kohustuslik osaleda videopildi ning mikrofoniga.

5. Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Töötervishoiu- ja tööhutusosalase täiendõppe koolituse õppekavas seisab, et koolitus lõpeb eksamiga ja eksami edukalt sooritanutele väljastatakse tunnistus. Kui koolituse tulemusel väljastatakse osalejale tunnistus, siis peab ka kõiki õpiväljundeid hindama ning andma nende saavutamise kohta tagasisidet õppijale. Õpiväljundite hindamise ning tunnistuse väljastamise kohta selgus hindamisprotsessis vastuoluline info. Esiteks ei kattu EA-si ning õppekava õpiväljundid. Teiseks on EA-s nimetatud 5. õpiväljundi *arendab teadlikkust töötervishoiu ja tööhutuse kultuurist ning vastutusest* juures nimetatud hindamismeetodina *jooksev tagasiside saamine koolitaja ja õppijate vahel, grupiarutelu ning kontrolltesti sooritamine*. Vestlusel koolitajaga selgus, et testi teevad vaid hübriidkoolitusel veebis osalejad. Lähiõppes osalejatele toimub teadmiste kontroll suulise vestlusena. Et vestlusest koolitajaga selgus, et veebis ning lähiõppes osalejate hindamine toimub erinevalt, siis leiab hindamiskomisjon, et hindamise läbiviimine tuleks hübriidkoolituse puhul läbi mõelda ning õppekavas sõnastada. Toetudes EA-s esitatule ning vestlusele ei ole õpiväljundite hindamine ja tagasisidestamine läbipaistev ega toeta õpiväljundite saavutamist. Õppekavas pole ka välja toodud, millistel tingimustel loetakse eksam edukalt sooritatuks. Puudub informatsioon, kas ja mis juhtudel osaleja saab tõendi.

Esmaabi täiendõppe koolituse õppekavas on hindamiskriteeriumid välja toodud ja esitatud on ka väljastatavad dokumendid. Esmaabi täiendõppe koolituse lõpetamise eelduseks on osalemine 100% auditoorses töös, osaleja peab sooritama kirjaliku kontrolltesti, kus õigeid vastuseid peab olema vähemalt 80%. Siiski esineb ka selle õppekava puhul vastuolu EA-s esitatud õpiväljundite ja hindamise ning õppekavas esitatud õpiväljundite ja hindamise osas. EA-s pole nimetatud õpiväljundite puhul ühegi õpiväljundi puhul valikvastustega kontrolltesti. Vestlusele tuginedes testimine siiski toimub, võimalik on teha nii kirjalikku kui ka digitaalset testi.

Kokkuvõttes leiab hindamiskomisjon, et hindamiseks esitatud dokumentides ja vestlusel saadud informatsioonis esinev vastuolu annab aluse väita, et alati pole hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet, sest õpiväljundite ja hindamismeetodite osas on esitatud vastuoluline info. Hindamine pole läbipaistev, pole sõnastatud osalejate osalemisvalikust (veebis, lähiõppes) lähtudes.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Hindamisvestlusel selgus, et Töötervishoiu ja tööhutuse õppekavas sätestatud lõpetamise tingimus (eksami edukas sooritamine) ei vasta tegelikkusele, kuna tegelikkuses rakendatakse auditooriumis olevate õppijate korral jooksvat tagasisidestamist ja veebi teel osalejate puhul testi. Töötervishoiu- ja tööhutusosalase täiendõppe koolituse õppekavas tuleb selgelt välja tuua tegelikud lõpetamise tingimused. Juhul, kui hübriidkoolituse tõttu ongi hindamismeetodid erinevad, siis ka see info õppekavas tuleb sõnastada hindamise mõlema osalejaprofiili kohta.
- 2) Töötervishoiu ja tööhutuse õppekavas puudub informatsioon, kas ja mis juhtudel osaleja saab tõendi. Õppekava tuleb täiendada informatsiooniga, millistel tingimustel väljastatakse õppijale tõend.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

ANALÜÜS

EA-st selgub, et tagasisidet õppijatelt kogutakse mitmel viisil: küsimustikuga paber kandjal või elektrooniliselt ning operatiivselt, koolituse käigus. Täiendkoolitusasutuse EA põhjal asutus väärtustab tagasiside kogumist, sest see võimaldab mõista, kuidas õppijad hindavad õppeprotsessi tervikuna. Tagasisideküsimustik hõlmab EA kohaselt järgmisi aspekte:

1. Õppesisu: kas õppijad pidasid teemasid asjakohasteks ja kasulikeks?
2. Õppemeetodid: kuidas hindavad õppijad koolitajate poolt kasutatavaid õppemeetodeid, sh loeng, praktilised harjutused ja grupitöö?
3. Hindamine: kuidas hindavad õppijad hindamismeetodeid ja nende taset?
4. Õppe maht: kas õppijad leidsid, et õppe maht oli sobiv ja kas õppekava läbimise ajatempo oli vastuvõetav?
5. Koolitajad: kuidas hindavad õppijad koolitajate pädevust ja suhtlemisoskust?

EA-s seisab, et tagasiside koolitustele on olnud positiivne. Ühe muutusena, mis on tehtud saadud tagasiside põhjal, on nimetatud, et on lisatud koolitusele rohkem praktilisi harjutusi ja grupitöid. Vestlusel täienduskoolitusasutuse juhatuse liikmega selgus, et uuele kodulehele ei ole tagasisidega seonduvat informatsiooni hetkel üles pandud. Koolitusasutus on teinud läbi testperioodi tagasiside kogumise tööriistaga, mis võimaldas reaalselt kuvada tagasiside küsimustiku vastuseid protsentuaalsel kujul. Et prooviperiood oli tasuta, edasine kasutamine tasuline, siis hetkel selle rakenduse kasutamisega ei jätkata. Tagasisidet kogutakse siiski edasi, seda tehakse küsimustikuga, mis saadetakse välja kohe pärast koolituse lõppemist. Tellimuskoolituste puhul on sageli tagasiside andjaks koolituse tellija, kes edastab osalejatelt kogutud tagasiside. Vestlusest selgus, et koolituse tagasiside saadetakse edasi ka koolitajatele. Siiski ei osanud juhatuse liige tuua konkreetset näidet, kui osalejate tagasisidega on arvestatud õppekava arenduses ning mis on hindamise aluseks olevate õppekavade puhul tagasisidest alguse saanud muudatus. See annab hindamiskomisjonile aluse arvata, et tagasisidet küll kogutakse, kuid ei selgu, kas tagasiside on õppekavade arendamisel ka üks sisenditest.

Esmaabi koolitajad selgitasid, et nad küsivad ka ise koolituse lõpus osalejatelt tagasisidet. Samuti tõid nad välja selle, et veel olulisem kui formaalsem tagasiside, on tagasiside, mille nad saavad siis, kui mõni osaleja on hiljem ühendust võtnud ja öelnud, et on õpitud rakendanud.

Küsisime ka koolitajatelt, kuidas nad enda kolleegidele tagasisidet annavad, kui koos koolitavad. Selgus, et teist koolitajat tunnustatakse, omavahel ollakse heades suhetes ja kiitust ei häbeneta öelda.

Tugevused

- 1) Meeskonna tunnustus üksteisele – komisjon tunnustab toetava töökultuuri loomist ja hoidmist.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Hindamiskomisjon tunnustab koolitajaid selle eest, et nad tutvuvad koolitusel osalejate taustaga koolituse alguses. Samuti väärib esiletõstmist õppimisele suunatud meetodite/hindamismeetodite kasutamine (arutelu, valede vastuste arutamine koos õppijaga) ja õppijatele vahetu tagasiside andmise viis. Koolitajatega vestlusest sai hindamiskomisjon kinnitust, et koolitajad viivad koolituse alguses läbi eesmärgistamise, selgitavad hindamist ning märkavad ka õppijate keelelist võimekust. Juhul, kui tuvastatakse keelebarjäärid, siis võetakse ette tegevused selleks, et õppija õppimist toetada (näiteks lisatakse visuaalset materjali). Koolitajad kasutavad koolitusel asjakohaseid meetodeid.

Mõlema hindamise aluseks oleva õppekava positiivse tulemusega läbimise puhul väljastatakse osalejale tunnistus. Kui koolituse tulemusel väljastatakse osalejale tunnistus, siis peab ka kõiki õpiväljundeid hindama ning andma nende saavutamise kohta tagasisidet õppijale. Esiteks ei kattu EA-s (mis oleval koolitusasutuse juhi sõnul täisversioon) ja õppekavas (mis oleval lühiversioon) oleval õpiväljundid. On vaja määratleda, millised on õppekava tegelikud õpiväljundid. Seejärel analüüsida, kuidas viia läbi nende õpiväljundite saavutatuse hindamine selliselt, et see toetaks ja tõendaks õppimist. Kui hübriidõppe puhul on praktikas erineval hindamismeetodid veebiõppes osalejatele ning lähiõppes osalejatele, siis peab need tingimused mõlema sihtrühma jaoks sõnastama ka õppekavas. Tööohutuse õppekava tuleb täiendada selliselt, et selguks, mis juhtudel saab osaleja tõendi.

Koolitusasutus kogub osalejate tagasisidet ning kommunikeerib tagasiside tulemused ka koolitajatele. Pole siiski tõendeid selle kohta, et tagasisidega arvestatakse õppekava arendusprotsessis süsteemselt.

Hindamiskomisjoni hinnangul on nõuded põhiosas täidetud.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on põhiosas täidetud

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Tööohutuse koolitaja on lõpetanud 2014 Eesti Maaülikooli ergonoomika eriala, mis annab kinnitust, et tal on vastav tööohutusala teadmine olemas. Vestluses tõi koolitaja välja, miks ta ei ole osalenud Tööinspektsiooni poolt korraldatavatel infohommikutel jmt üritustel, kuna see ei anna talle teadmist juurde. Tööinspektsiooni infohommikud on enamjaolt tõesti mõeldud pigem inimestele, kes tahavad tööohutusest rohkem teada; aga kui tegemist on oma valdkonna spetsialistiga, saab oma teadmist parimal juhul kinnistada. Hindamiskomisjon nõustub, et tööohutusalaselt on oma ala spetsialistil raske leida koolitusi, mis annaks talle lisandväärtust. Seega antud nõue omada kõrgemat erialast haridust, on tööohutuse koolitaja poolt täidetud. Aastast 2010 on ta tegutsenud koolitajana, mis lubab hinnata, et tal on olemas vajalik teadmine ja oskus, milliseid õppemeetodeid, hindamiskriteeriume kasutada ning õppijat toetada. Kutseregistris on koolitajal sisetööde elektriku kutsetunnistus, mis kehtib alates 16.06.2022. Lähtudes eeltoodust leiab hindamiskomisjon, et koolitaja on pädev.

Üks vestlusel osalenud esmaabi koolitaja on tervishoiutöötajate registris ja omab tervishoiutöötaja kutset, võib töötada õena. Töötab ta SA Narva Haiglas ülemõena, alates 26.05.2020 omab ta ka täiskasvanute koolitaja, tase 6 kutsetunnistust. Lähtudes eeltoodust leiab hindamiskomisjon, et lektor omab vastavat kõrgharidust, töökogemust, täiskasvanute koolituse alaseid teadmisi ja on pädev läbi viima esmaabi koolitusi.

Tugevused

- 1) Esmaabi koolitaja on pikaajalise töökogemusega praktik, kellel on head valdkondlikud teadmised.

- 2) Töötervishoiu- ja tööohutuse koolitaja on kursis erinevate täiendusõppe võimalustega ja tegeleb enesearendamisega. Näiteks läbis ta sisetööde elektriku tase 4 väljaõppe.
- 3) Hübriidkoolituse tekkimisel pakkus koolitusasutus koolitajatele abi ja tuge väljaõppe näol.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitajate erialane kvalifikatsioon ja töökogemus on õppekavas esitatud. Koolitusasutusel on koolitajatega pikaajaline koostöö. Esmaabi koolitaja on pikaajalise töökogemusega praktik, kellel on head valdkondlikud teadmised. Töötervishoiu- ja tööohutuse koolitaja on kursis erinevate täiendusõppe võimalustega ja tegeleb enesearendamisega. Näiteks läbis ta sisetööde elektriku tase 4 väljaõppe. Hübriidkoolituse tekkimisel pakkus koolitusasutus koolitajatele abi ja tuge väljaõppe näol. Tuginedes eelpool toodule leiab hindamiskomisjon, et nõuded on täidetud.

KOOLITAJAD: Nõuded on täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond.

ANALÜÜS

EA-st selgus, et täienduskoolitusasutusel on oma õppehoone, mis on spetsiaalselt ehitatud täiskasvanute koolituste läbiviimiseks. Hoone asub Jõhvis, linna keskses. Hoone ruumid vastavad tervisekaitse ja töötervishoiu nõuetele ning on varustatud kaasaegse tehnika ja vahenditega, et koolitajatel oleks võimalik rakendada erinevad meetodeid ning täita täienduskoolituse eesmärged. Õppehoones on tähelepanu pööratud sellele, et kõikidele õppijatele oleks tagatud ligipääs. Hoone on ühekorruseline, igasse ruumi on ligipääs ka ratastooliga. Hoones on ka inva-tualett. Vestluses selgus, et juhul, kui koolitus toimub tellija ruumides, siis eelnevalt täpsustatakse ruumile vajalikud nõuded, sest esmaabi koolitusel peab olema võimalik viia läbi praktilisi ülesandeid ning selleks peab olema piisavalt ruumi.

Koolitusasutus pakub ka hübriidkoolitusi. Selleks, et hübriidkoolitusi läbi viia, on tehtud investeeringud infrastruktuuri: koolituskeskuses tagatakse piisav Wifi ühendus kõigis seitsmes

õpperuumis. Koolituste läbiviimiseks on valitud keskkonnad ning soetatud on vajalik tehnika (OWL Labs Meeting Owl), professionaalne helitehnika, telerid, digitaalsed- ja pabertahvlid. Lisaks on koolituskeskuses võimalused koolitusmaterjalide printimiseks ja paljundamiseks. Veel pakutakse tehnilist tuge nii koolitajatele kui ka õppijatele nii enne koolitust kui ka koolituse vältel. Hübriidkoolitustele üle minnes pakuti ka väljaõpet koolitajatele.

Esmaabi koolituste läbiviimise praktiliste ülesannete jaoks on soetatud vajalikud materjalid (näiteks haavade sidumise õppimiseks), muuhulgas on soetatud ka AED seade ehk automaatne välisdefibrillaator.

Tugevused

- 1) Täiendkoolitusasutus on teinud ulatusliku investeeringu koolitusruumidesse ja koolitusruumide varustusse. Koolitusruumid on kaasaegsed ja täiskasvanu õppimiseks erinevaid lähenemisi toetavad. Koolituskeskuses on koolitajal koolituse läbiviimiseks olemas vajalikud vahendid (esmaabi koolituse puhul AED ehk automaatne välisdefibrillaator) ja hübriidkoolituste läbiviimiseks ka tehniline tugi. Koolituskeskuse ruumid arvestavad kõikide õppijatega, võimaldatud on ligipääs ka erivajadustega õppijatele.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Füüsiline õppekeskkond (õpperuumid, õppevahendid- ja seadmed, ligipääs) on nõuetekohane ja esinduslik, toetab koolituste läbiviimist, koolituse eesmärkide täitmist. Juhul, kui koolitus toimub tellija ruumides, pööratakse tähelepanu koolitusruumide nõuetele. Hindamiskomisjon leiab, et hindamisvaldkonna nõuded on täidetud.

RESSURSID: Nõuded on täidetud